

OLAY ÇİZGİSİ ODAKLI HİKÂYE OKUMA YÖNTEMİ, YILDIZ TOZU ÖRNEĞİ

Mehmet ÖZDEMİR*

ÖZET

Hikâye, roman, masal, destan vb. anlatıma dayalı metinlerin okunup anlaşılmasında birtakım zorluklarla karşılaşıldığı bilinen bir gerçektir. Bu bakımdan bu tür metinlerin çözümlemeleri ile ilgili değişik yöntemler geliştirilmiştir. Bu yöntemlerin genel amacı okunacak olan metnin konu, ana düşünce ve yan düşünceler, olay örgüsü, kahramanlar, yer, zaman vb. açılardan çözümlemeyi amaçlamaktadır. Bunun dışında anlatıma dayalı metinlerin özetini çıkarmak da okuyucular için ayrı bir zorluk oluşturmaktadır. Çünkü okumaktan maksat, okuma kültürü oluşturmak, öğrenmek ve okuduklarımızdan edebi bir zevk almaktır. Bu bakımdan bizim bu makalede ele aldığımız “Olay Çizgisi Odaklı” okuma yöntemimiz, yukarıda saydığımız zorluklara birkaç açıdan çözümler içerdiğinden önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Olay Çizgisi, Okuma, Hikâye İnceleme, Mustafa Kutlu

EVENT LINE FOCUSED STORY READING METHOD, ON YILDIZ TOZU

ABSTRACT

The difficulties which are encountered while during reading then understanding the texts which are based on telling such as stories, novels, tales, legends, etc. is a known fact. In this respect, various methods are developed in order to analyze such kind of texts. These methods' general purpose is analyzing the topic, main idea, side thoughts, plots, characters, location, time, etc. of the texts to be read. Besides, preparing summaries of texts which are based on telling appears to be another hard issue for readers. Because the purpose of reading should be creating a reading culture, learning and enjoying literary sides of what were read. In the light of 'Line Focus Event' reading method which we consider in this article is critical in terms of consisting of solutions from several aspects to the difficulties which we mention above.

Key Words: Event Line, Reading, Story Analyze, Mustafa Kutlu

GİRİŞ

---

* Yrd. Doç. Dr Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü.

Anlatıma dayalı edebî metinler olarak isimlendirdiğimiz hikâye, roman, masal ve destanların Türkçe öğretiminde, çocuk edebiyatında ve okuma kültürü edinmede taşıdığı önem herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Şüphe yok ki biz burada, anlatıma dayalı metin derken çocuk gerçekliğini ve duyarlılığını bilen, eserlerinde çocuk psikolojisini göz önünde bulunduran yazarların ortaya koydukları “edebî” nitelikli eserleri kastediyoruz. Çünkü biliyoruz ki çocuk edebiyatı, her şeyden önce bir edebiyattır. “Çocuklar için yapılan edebiyat, edebiyatın bütün niteliklerini içermelidir. ” (Şirin, 2007:14) Gerçek çocuk yazarı tarafından, yukarıda saydığımız nitelikler göz önüne alınarak yazılan eserler, çocukların duyu dünyalarını ve güzellik anlayışlarını, güzeli fark etme ve ondan zevk alma yeteneklerini geliştirdikleri gibi onlara - kurmaca da olsa - yaşanılmış hayat tecrübeleri sunar. Böylece onları gerçek hayata hazırlar.

Aslında edebiyatın büyükler için de görevi yukarıda ifade edilenden pek farklı değildir. Çok farklı şekillerde tanımlanmasına rağmen edebiyat, “Çağlar boyunca insanoğlunun duyduğu, düşündüğü ve yaptığı her şeyi en zengin ve en etkili bir biçimde ortaya koyan bir sanattır. ” (Kavcar, 1999; 4) Şüphesiz edebiyat bunu dil vasıtası ile yapar ve insanlara çok çeşitli yaşanmış hayat örnekleri sunarak onların tecrübe kazanmasını sağlar. “Edebî eserin diğer sanat ürünlerinden en önemli farkı, [sadece] duyularla değil zihinsel bir çabayla algılanabilir bir yapıya sahip olmasıdır. ” (Okay, 1990) Edebî eserlerin bu yönü ise ancak zihinsel bir çaba gerektiren okuma ile ortaya çıkarılabilir. Bu yazımızda ele alacağımız yöntem, okuma faaliyetini biraz da bu yönden faydalı hale getirmeyi amaçlamaktır.

Türk Dil Kurumu’nun Büyük Türkçe Sözlük’ünde, “okumak” kelimesine on farklı anlam verilmesine rağmen hepsinin “anlamak”la ilgili olduğunu söyleyebiliriz. Yani kısacası okumak, anlamak demektir. Bir başka ifade ile “Okuma anlam kurma sürecidir. ” (Akyol, 2006:i) Günümüzde iletişim araçlarının çokluğu aynı zamanda bilgi kazanmayı ve öğrenip anlamayı kolaylaştırmış olmasına rağmen bütün bu elektronik vasıtaların okumanın yerini alması da mümkün görünmemektedir. Okuma kültürü edinmek, bir süreç sonucu gerçekleşmektedir. Bu süreç okul öncesinde “okuma ilgisi” olarak karşımıza çıkmaktadır. İlköğretim birinci kademesinin daha ilk yılında “okuma becerisi” kazanıldıktan sonra süreç “okuma alışkanlığı”na doğru bir gelişme göstermektedir. Bilindiği gibi alışkanlıklarımız pek bilinçli davranışlar değildir. O bakımdan, Orta Öğretim’den itibaren kazanılmaya başlanan “eleştirel okuma” seviyesi, aynı zamanda bilinçli bir faaliyet haline dönüşmektedir. Üretici okuma veya bir başka ifadeyle “evrensel okuryazarlık” aşaması ise bu konuda varılacak son hedeftir. Okuma kültürünün kazanılması bütün bu

aşamaların başarı ile geçilmesine bağlıdır. En basit tanımı ile kültür; “yaşama biçimi”dir. O halde, “okuma kültürü” kazanmış bir insan için “okuma”, hayatının vazgeçilmez bir parçası haline gelmiş demektir. Bu süreç, “ardışık bir süreçtir; birbirine bağımlı ve birbirini bütünleyen becerilerin kazanılmasını gerekli kılar.” (Sever, 2007; 16)

Okuma kültürü edinme sürecinde, okunacak eserlerin niteliği kadar okuma yöntemi de önem taşımaktadır. “İyi okuma, gözün, zihnin ve ses organlarının iyi bir eşgüdüm içinde çalışmasına bağlıdır. Biz okurken önce yazıdaki görsel simgeleri, yani sözcüklerin biçimlerini tanımaya çalışırız. Bu tanıma, zihnimizde bir takım çağrışımlar yapar, anlamlar uyandırır.” (Kavcar, 2003, 41) Anlatıma dayalı metinlerde, kelime boyutunda başlayan bu anlama faaliyeti, büyük metnin “olay örgüsü”, “şahıs kadrosu”, “ana düşünce” ve “yardımcı düşünce”lerine kadar genişler. Dolayısı ile “büyük metni” anlamak biraz daha zorlaşır. İşte bu noktada imdadımıza çeşitli okuma yöntemleri yetişir. Bu okuma yöntemleri sayesinde anlatıma dayalı metinlerin anlaşılabilirliği daha da kolaylaşır. Bu kolaylık aynı zamanda çocukların veya yetişkinlerin okuma kültürü edinmelerini ve okuduklarından edebî bir zevk almalarını sağlaması açısından da ayrıca önem taşımaktadır.

Bizim burada ele alacağımız yöntemin temel amacı da budur; çocuklarda okuma kültürü oluşmasına yardımcı olmak ve okuduklarından zevk almalarını sağlamaktır. Usul, yani yöntem olmadan sonuca ulaşmak, başarılı olmak mümkün değildir.

Anlatıma dayalı metinleri okuma sürecinde, öğrencilerin karşılaştıkları temel zorlukları şöylece sıralayabiliriz:

1. Okunan hikâye, roman ya da masalın özetini çıkarmak,
2. Anlatıcıyı tespit etmek,
3. Hikâye, roman ve masalda zaman konusunu kavramak,
4. Metnin konusunu tespit etmek,
5. Metnin ana düşüncesini bulmak,
6. Metinden yan düşünceler çıkarmak,
7. Metnin kişi kadrosunu tanımak ve bunların birbiri ile olan ilişkilerini kavramak,
8. Metnin olay örgüsünü çözmek,
9. Edebi değer taşıyan ifadeleri ve dil kullanımlarını fark etmek.

Elbette, bütün okuma yöntemlerinin öğrencilere yararlı oldukları farklı yönler bulunmaktadır. Fakat biz bu yazımızda, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi mevcut okuma tekniklerini inceleyip bunların birbirinden farklı ya da üstün taraflarını ortaya koymaya çalışmayacağız. Ancak bu başka bir çalışmanın konusu olabilir. Bizim amacımız “Olay Çizgisi

Odaklı Okuma” yöntemini tanıtmak ve bir metin üzerinde uygulayarak öğrencilerin yukarıda saydığımız zorluklarına çözüm yolları önermektir. Bu çalışma onların okuma zevklerini eğlenceli bir şekilde geliştirmeyi amaçladığından da ayrıca önem taşımaktadır.

Olay Çizgisi Odaklı Hikâye Okuma Yöntemi'nin Teorik Alt Yapısı

Bilindiği gibi, klâsik biçim özellikleri dışında bir şiiri edebî yapan en önemli özellik, onun dili'dir. Bu durum, şairin gündelik dili şiirde alışılmadık bir şekilde kullanması ile başarılmaktadır.

“Ağlasam sesimi duyar mısınız mısralarımda.” diyen, Orhan Veli'ye kadar hiçbir şairin aklına “mısralarda ağlamak” gelmemiştir ve bin küsur yıllık Türk şiirinde;

“Sular mı yandı, neden tunca benziyor mermer”

diyene, Ahmet Haşim'e kadar da hiçbir şairimiz “suları yakmayı” düşünmemiştir. Gündelik dilde yüzlerce defa kullandığımız bu ifadelerden bir şiir çıkarmak, bu kelimeleri alışılmadık bir şekilde kullanmakla gerçekleştirilmiştir. İşte bu basit ifadeleri şiir yapan sihir burada yatmaktadır. Peki, romanı, hikâyeyi ve diğer anlatıma dayalı metinleri edebî yapan şey nedir? Burada da sanatçının dili kullanma becerisi önemli bir rol oynadığını söyleyebiliriz. Fakat bu durumdan farklı olarak, “Şiirin alışkanlığı kırma gücü nasıl kendi dışında bir şeye işaret etmesinden değil de dilsel düzenlenişinden kaynaklanıyorsa, romanın alışkanlığı kırma gücü de yaşamı yansıtmışından değil, onu özel bir biçimde düzenleyişinden kaynaklanır.” (Moran, 2008, 182)

Bir romanı farklı yapan şey, romancının olayları aynen gerçek hayatta olduğu gibi ve gerçek hayattaki oluş sırasına göre anlatma becerisi değildir. Yani bir başka deyişle, romancının olayları gerçek hayattaki oluş sırasına göre kronolojik bir biçimde anlatması bir edebiyat türü olan “roman”ı oluşturmaz. Aksine roman, bu anlatım tarzının kırılması ile ortaya çıkar. Yazar olayları eserinde anlatırken gerçek hayattaki bu kronolojik akışı bozar. Bu akışa müdahale eder ve kendine göre yeniden düzenler. Bazen olayları anlatmaya sondan başlayıp tekrar başa dönebilir. Sonra tekrar daha eskilere dönüp olayları oralardan alıp geliştirebilir. Okuyucu bütün bu ilişkileri, geriye dönüşleri metni okurken kendi kafasında yeniden kurar bir araya getirir ve düzenler. Romancı da böylece şiirde olduğu gibi alışılmışın dışına çıkarak kurmaca bir dünyada bütün yapmak istediklerini gerçekleştirir. Bizim yöntemimiz de yazarın oluşturduğu bu kurmaca ve kırılmış “olay örgüsünü” olduğu gibi bir “Olay Çizgisi” üzerinde ortaya çıkarma çabasına dayanmaktadır. Yani, “Olay Çizgisi Odaklı” okuma, metnin başladığı noktayı 0 (sıfır) kabul edip buradan itibaren meydana gelen olayları bu çizgi üzerinde, her olaya oluş sırasına göre bir sayı vererek

okuma esası üzerine kurulmaktadır. Yazarın anlatımı esnasındaki geriye dönüşleri, bir çizgi üzerinde açıkça gösterdiğinden bu okuma yöntemi, metnin olay örgüsündeki kırılmaları da gözler önüne sermektedir. Böylece yöntemimiz, eseri edebî yapan unsurlardan bir kısmını keşfetmemizi sağlaması açısından da önem taşımaktadır.

Hikâyede Olay

Anlatıma dayalı bir metinde hangi gelişmelerin “olay” kabul edileceği konusunda bir takım zorlukların ortaya çıkacağı muhakkaktır. “Okurun metnin çekim alanına girmesinde, kurgulanan olay ve olaylara yol açan çatışmaların niteliği belirleyici bir etken konumundadır.” (Sever, 2007;119) Bu bakımdan, metni oluşturan “olayların” doğru ve eksiksiz olarak, atlanmadan tespit edilmesi gerekmektedir. Olay kelimesi, “ 1. Ortaya çıkan, oluşan durum, ilgi çeken veya çekebilecek nitelikte olan her türlü iş, hadise, vaka;2. Önemli tarihsel olgu, fenomen” (TDK, Büyük Türkçe Sözlük) olarak tanımlanmaktadır. Anlatıma dayalı metinlerde, her gelişmeyi bir olay kabul etmemiz mümkün olamayacağından, biz metinlerde “**genel akışı etkileyen ve ilgi çeken gelişmeleri**” olay kabul etmenin daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Özet

Yukarıda belirttiğimiz hususlar dikkate alınarak oluşturulacak “olay çizgisi”, bundan sonra yapacağımız diğer çalışmaların da esasını oluşturacağından bu konuya özen gösterilmesi önem taşımaktadır. Bu şekilde oluşturulan “olay çizgisi”nden hareketle, yukarıda öğrencilerin karşılaştıkları güçlükler arasında saydığımız “özet çıkarma” işi son derece basit bir hale gelecektir. Çünkü tespit edilen bu olayların sadece sırasıyla yazılması dahi bize metnin özetini verecektir. Böylece eserdeki hiçbir ayrıntı atlanmadan hikâye veya romanın özeti düzenli eksiksiz bir şekilde yazılmış olacaktır.

Anlatıcı

Türk hikâye ve romanlarında okuyucu, Batılı anlamda“anlatıcı” ile Tanzimat’tan bu yana tanışmaktadır. İlk eserlerde okuyucu hep “yazar anlatıcı” ile karşılaştığından daha sonra anlatıcı değiştiği halde, hep yazara bağlı değerlendirmeler yapıla gelmiştir. Fakat Servet-i Fünûn edebiyatından itibaren “yazar anlatıcı” yerini “soyut anlatıcı”ya bırakmıştır. Daha sonra ise hikâye ve romanımız “kahraman anlatıcı” ile daha da zenginlik kazanmıştır. Bu gün için artık edebiyatımızda sanatçılarımız bütün bu anlatıcı imkânlarından istedikleri gibi yararlanmaktadırlar. Olay çizgisi üzerinden anlatıcının kim olduğu veya değişip değişmediğini tespit etmek de kolaylaşacaktır.

Zaman

Anlatıma dayalı metinlerde “zaman” kavramı şu dört açıdan ele alınabilir: 1. Eserin yazıldığı tarih 2. Eserin yayımlandığı tarih,3. Eserde anlatılan olayların yaşandığı gerçek tarihi zaman, 4. Eserin iç zamanı, yani olayların başladığı andan bittiği ana kadar geçen zaman. Bu açılardan esere baktığımızda zengin bir zaman anlayışı ile karşılaştığımızı görüyoruz. Olay çizgisi dikkatli bir şekilde takip edildiğinde belirtilen zaman dilimlerinden üçüncü ve dördüncü maddede ifade edilen “eserde anlatılan olayların yaşandığı gerçek tarihi zamanı” ve “eserin iç zamanı”nı yakalamamız kolaylaşmaktadır. Diğer ilk iki zamanı “olay çizgisine” bağlı olmadan tespit etmemiz gerekmektedir. Bu iki zaman, yani eserin yazıldığı ve yayımlandığı zaman, aynı olabileceği gibi farklı da olabilir.

Konu

Konuya gelince, o da Büyük Türkçe Sözlükte: “1. Konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum, mevzu, süje; 2. Üzerinde konuşulan şey, bahis “ şeklinde tanımlanmaktadır. Konu, “Yazarın metni oluştururken, Ben ne hakkında söz söyleyeceğim? Neyin üzerinde duracağım?” (Sever, 2007;110) sorularına hem onun hem de bizim bulacağımız cevaplardır. Yani yazarın üzerinde durduğu bize anlatmaya çaba sarf ettiği **şey**’dir. Burada dikkat edilmesi gereken önemli nokta, konunun bir, iki bilemediniz üç kelime ile ifade edilmesidir. Meselâ, konu **tabiat** olabilir, **ağaç** olabilir, **çam ağacı** olabilir, **çam ağacının faydaları** olabilir.

Ana Düşünce

Ana düşünce ise, yazarı o metni yazmaya iten sebeptir. Veya yazarın okuyucuya ulaştırmak istediği mesajdır. Kesin yargı bildiren bir cümle ile ifade edilmelidir. Ana düşüncenin konudan ayrılan en önemli yönü yargı bildiren bir cümle ile ifade edilmesidir. Anlatıma dayalı metinlerde, ana düşüncenin **en önemli olayın** etrafında aranması gerekmektedir. Yukarıda nasıl oluşturulacağını anlattığımız “olay çizgisi” üzerinden metnin en önemli olayını bulmak da kolay olacaktır. Tespit edeceğimiz bu en önemli olay bizi ana düşünceye götürecek sağlam bir ipucu olacaktır.

Yan Düşünce

Olay çizgisi üzerinde gösterdiğimiz diğer olaylar ise bize “yan düşünce”leri bulduracak en önemli işaretler olarak değerlendirilebilir. Dolayısı ile somut olarak tespit ettiğimiz bu olaylar, gelişmeler ve bazen verilen bilgiler bizim, eserde, yazarın vermek istediği bütün yan düşünceleri atlamadan eksiksiz bir biçimde bulmamızı da kolaylaştırmış olacak, dolayısı ile eser, yazılış amacına daha iyi hizmet etmiş olacaktır.

Kahramanlar

Olay çizgisinin dikkatli bir şekilde takip edilmesi, esere katılan yeni isimleri de atlamadan ve önem sırasına göre tespit etmemizi sağlayacaktır. Olay çizgisi üzerinden takip edebildiğimiz kahramanları, önem sırasına göre dizebileceğimizden onların fizikî, psikolojik ve sosyal özelliklerini tespit etmemiz de kolaylaşacaktır. Hazırlanan “olay çizgisi”, yazarın olayları istediği gibi değiştirerek geliştirdiği ve değiştirdiği kurguyu, yani “olay örgüsünü” de gözler önüne sermektedir. Okuyucuya kalan ise, bu örgü içinde yazarın şaşırtmacalarını ve edebî güzellik taşıyan cümlelerini fark etmektir.

Olay Çizgisi Odaklı Okuma ve “Yıldız Tozu” Uygulaması

Buraya kadar teorik alt yapısını anlatmaya çalıştığımız “Olay Çizgisi Odaklı Hikâye Okuma Yöntemi”ni Mustafa Kutlu’nun “Yıldız Tozu” isimli hikâyesi üzerinde uygulamaya çalışalım. Mustafa Kutlu, aslında büyükler için yazan usta bir hikâyecimizdir. Hikâyeleri, babasının memuriyeti dolayısıyla, çocukluğunun geçtiği kaza ve köylerden derlediği malzemelerle dopdolu bir yazarımızdır. Çocukluğunu ve çocukluk arkadaşlarını hiç unutmayan yazar “gün gelir çocuklar için de yazar. ” İçinde iki hikâye barındıran Yıldız Tozu isimli hikâye kitabı onun çocuklar için yazdığı bir eserdir.

Yıldız Tozu hikâyesinin tamamını yazımızın ekinde vereceğimizden, hikâyenin okunması esnasında oluşacak “olay çizgisi” tablosunu aşağıda göstermeyi uygun görüyoruz.

Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi hikâyeyi baştan sona okuduğumuzda, başlangıç ve sonucu çıkarttığımızda yirmi iki “olay” tespit edilmiştir. Bu yirmi iki olayın sadece üç tanesi geçmişe dönülerek anlatılmıştır. Geriye kalan on dokuz olay aradan bazı günler atlanmasına rağmen oluş sırasına göre verilmiştir. Fakat bu olayları verirken bile yazarın bütün yaşanılanları değil, seçmeler yaparak anlattığını görüyoruz.

1. Yıldız Tozu hikâyesinin, tespit ettiğimiz “olay çizgisi”ndeki olaylardan hareketle özetini şöyle yapabiliriz:

“Yıldız Tozu hikâyesi, bir yaz gecesi iki kardeşin yıldız seçimi ile başlar. Olaylar Anadolu’nun yoksul bir kasabasında geçer. Almanya’dan izne gelen dayı hediye olarak ağabeye bir bisiklet, kardeşi Kenan’a da bir top getirir. Hikâyede aksilikler bundan sonra başlar. Kenan abisinin bisikletine binmek ister. Abi buna izin vermez. Anneye yapılan şikayet de sonucu değiştirmez. Bunun üzerine Kenan abisine darılır. Aksileşir. Abi, samimi arkadaşı Abdurrahman ile vakit geçirdiğinden kardeşini pek önemsemez. Bir sabah Kenan, herkes uyurken bisikleti gizlice alır. Binmeye çalışırken düşüp ağırca bir şekilde yaralanır. Şehre hastaneye götürülür. Abi, bu duruma çok üzülür. Kendini suçlar, vicdan azabı çeker.

Kırılan bisikletini gözden çıkarıp arkadaşına verir. Vicdanını rahatlatmak için kardeşinin eski bir oyuncasını tamir eder. Bu arada kardeşinin kayan yıldızını düşmekten kurtarıp yerine gönderir. Eve döndüğünde ise kardeşi iyileşip şehirden dönmüştür. Buna çok sevinir. Fakat annesinin, elleri ile ilgili sorduğu soruya küçük ve masum bir yalan söyler. Arkadaşı Abdurrahman da onun bu yalanını destekler. Ancak o da arkadaşının ellerine ne olduğunu merak etmektedir...”

Yıldız Tozu hikâyesinin “olay çizgisi” tablosu:

0	7 Bir yıl önce Abdurrahman’ın babası ölmüştür
1	8 Abdurrahman okulu bırakmak ve çalışmak zorunda kalır
2	19 Abi, geçen yazı ve hatıralarını düşünür Balık tutmuşlar, maç yapmışlardır
3	Bir yaz gecesi tasviri ile hikâye başlar
4	Abi, kardeşi Kenan ile yıldız seçimi yapar
5	Gökteki yıldızlardan biri kayar, ölümle ilişki kurulur
6	Almanya’dan dayıları gelir, hediye olarak abiye bisiklet, Kenan’a da bir top getirir
7	Kenan bisiklete binmek ister abi vermez, Kenan darılır
8	Anneye şikâyet edilir fakat anne abiye hak verir. Kenan iyice aksileşir.
9	Abi bisikletini Abdurrahman hariç herkesten kıskanır
10	Dayı Almanya’ya geri döner
11	Abi bisikletini rüyasında bile görecektir kadar sever.
12	Bir sabah erkenden kapıları şiddetle çalınır. Abdurrahman gelmiştir?
13	Kenan, gizlice bindiği bisikletten düşüp ağır yaralanmıştır
14	Sağlık Ocağı’nda doktor yoktur, Şehirdeki hastaneye götürülür
15	Abi, bisikletinin kırılmasına hiç üzülmez
16	Abi, Kenan’ın kendi hatasından dolayı öleceğini düşünüp pişman olur, üzülür vicdan azabı çeker
17	Kenan’ın eski tahta arabasını tamir eder
18	Akşam olur komşular evlerine yemek getirir
19	Abi, kırık bisikletini Abdurrahman’a hediye eder, artık ona binmek istemez, dama çıkar
20	Kenan’ın yıldız kaymaya başlar, Abi koşar onu yakalar ve yerine gönderir
21	Eve geldiğinde Kenan ve babası dönmüştür. Kenan iyileşmiştir. Abi çok sevinir.
22	Anne, abinin ellerini sorar: “Ne oldu ellerine, sanki yıldız tozu dökülmüş gibi” der.
23	Abi, küçük bir yalan söyler, Abdurrahman da onu destekler
24	Abinin ellerine acaba ne oldu? Sorusu ile hikâye biter...

Görüldüğü gibi bir çizgi üzerinde gösterdiğimiz olaylar metnin özetini eksiksiz bir şekilde çıkarmamızı sağlamaktadır. Bu açıdan okuyucunun işini kolaylaştırmaktadır.

2. Yıldız Tozu hikâyesinin anlatıcısı, adı verilmeyen olay kahramanlarından “ağabey”dir. Yani bu hikâyesinde Mustafa Kutlu “kahraman anlatıcı” kullanmıştır.

3. Hikâyenin yayınlandığı tarih 2004 yılıdır. Hikâyenin içinde bahsedilen olayların yaşandığı gerçek tarihi zaman ise 1970’li yıllar olmalıdır. Çünkü Türkiye’den Almanya’ya işçi göçü 1960’lı yıllarda başlamıştır. Dayı ilk gidenlerden ise eğer, on yıl da memlekete gelemediğine göre zaman muhtemelen 1970’li yıllardır. Hikâyenin iç zamanı bir yaz gecesi

başlar, ertesi günlerde dayı Almanya'dan gelir. Yaklaşık bir hafta – on gün kadar kalıp döner. Buna beş on gün de kazanın olacağı güne kadar geçen süre ilâve edilirse, en fazla bir aylık bir zamanın geçtiğini söyleye biliriz.

4. Bu hikâyede yazarın üzerinde durduğu, bize anlatmaya çalıştığı şey, yani konu, “kardeş sevgisi”dir.

5. Hikâyenin, yukarıda tespit ettiğimiz “olay çizgisi” içerisindeki yirmi iki olayın en önemlisi, bize ana düşünceyi verecektir. Dolayısı ile bunların içindeki en önemli olayı tespit etmek, büyük ölçüde ana düşünceyi de bulmak demek olacağından, olay çizgisini dikkatli bir şekilde gözden geçirmemiz gerekmektedir. Yirmi iki olaya bu gözle baktığımızda, “kardeş sevgisi” konusu ile ilgili en önemli olay, 15. sırada görülmektedir. Yani, “Abi, Kenan'ın kendi hatasından dolayı öleceğini düşünüp pişman olur, üzülür vicdan azabı çeker” Bu olay da bize göstermektedir ki “Kardeş sevgisi bisiklet sevgisinden daha üstündür. Hiçbir oyuncak bir kardeşten daha önemli değildir...”

6. Daha önce bahsettiğimiz gibi, yukarıda tespit ettiğimiz yirmi iki olaya bakarak yazarın okuyucuya ulaştırmak istediği yan düşünceleri veya bilgileri şöylece sıralamak mümkündür:

A – Anadolu'da yıldız seçimi ile ilgili bazı batıl inanışlar vardır.

B – Türkiye'den Almanya'ya, Almanların isteği ile 1960 yıllardan itibaren işçi göçü başlamıştır.

C – İzne gelenler hısım akrabaya çeşitli hediyeler getirmişlerdir.

D – Kardeşler arasında kıskançlık olabilir. Fakat büyüklerin, bu tür problemleri çocukları ikna ederek çözmeleri gerekir.

E – Yakın arkadaşlar oyuncaklarını birbirinden kıskanmazlar. Paylaşırlar...

F – Çocuklar ikna edilerek problemler çözülemezse eğer daha büyük olumsuzluklar yaşanabilir.

G – 1970'li yıllarda Anadolu'nun birçok kasabasında sağlık ocaklarında yeterli personel ve donanım bulunmuyordu.

H – İnsanın yaptığı bir hatanın farkına varıp pişman olması ve hatasını kabul etmesi bir erdemdir.

I – Bizim geleneklerimiz arasında, başına hastalık, ölüm vb. gibi sıkıntılar gelen ailelere yemek götürülerek destek olmak, yardım etmek gibi davranışlarımız vardır.

İ – İnsanın yaptığı bir hatadan dolayı pişman olması başka belâları önleyebilir.

J – Samimi arkadaşlar birbirlerine zor zamanlarında destek olurlar. Ama asla yalan söylememeleri gerekir.

7. Yıldız Tozu hikâyesinin kahramanlarını önem sırasına göre şöyle sıralayabiliriz: Ağabey, Kenan, Abdurrahman, anne, baba, babaanne ve Abdurrahman'ın babası.

Ağabey: Fizikî özellikler: On bir – on iki yaşlarındadır ve bunun dışında başka fiziki bir özelliği verilmemiştir.

Sosyal özellikler: Okula gitmektedir ve top oynamayı, balık tutmayı sevmektedir.

Psikolojik özellikler: Her çocuk gibi biraz kıskançtır. Ayrıca merhametli ve hatasını kabul edip bunu telâfi etmeye çalışan bir çocuktur.

Kenan: Fizikî özellikler: Altı yaşlarında. Bisiklete binemeyecek kadar küçük.

Sosyal özellikler: Henüz okula dahi gitmiyor.

Psikolojik özellikler: Kenan bu açıdan, dik kafalı, kıskanç, hırslı, aksi ve içten pazarlıklı bir çocuktur.

Abdurrahman: Fizikî özellikler: O da abi ile aynı yaşlarda.

Sosyal özellikler: Abdurrahman babasını kaybettiğinden yetimdir. Bundan dolayı okulu bırakmak zorunda kalmıştır. Aslında başarılı bir öğrencidir. Fakat babasının ölümünden sonra çalışmak zorunda kalır. Çünkü hasta bir annesi vardır. Kasabada ne olup bittiğini herkesten önce öğrenen uyanık ve yardımsever bir çocuktur. Psikolojik özellikler: Arkadaşına bağlı, biraz meraklı ve merhametli bir çocuktur. Aslında kahramanlar hakkında en fazla bilginin Abdurrahman ile ilgili verildiğini görüyoruz.

Diğer kahramanlar hakkında ise ayrıntılı bilgi verilmemiştir.

8. Hikâyenin olay örgüsü “olay çizgisi” üzerinde gösterildiğinden daha anlaşılır bir biçimde gözler önündedir. Çizgi üzerindeki gelişmeler ve geriye dönüşler okuyucunun hem olayları hem de zamanı takip etmesini kolaylaştırmaktadır.

9. Hikâyede, edebî değer taşıyan ifadeler ve kullanılan dil ile ilgili özellikler: Hikâyede çok fazla soyutlaştırmaya ve mecazlı anlatıma yer verilmeyişi zaten “çocuk gerçekliği” ve “çocuğa görelilik” ilkeleri açısından gerekli olduğundan yazarın bu kurala uyduğunu söyleyebiliriz. Hikâyenin adı olan “Yıldız Tozu” ifadesi en başta şiirsel bir söyleyiş olmanın yanında anlam olarak da çocuk bakış açısına göre bir “sır” taşımakta ve başlı başına bir merak unsuru oluşturmaktadır. Yıldızlar, aslında sadece çocukların değil büyüklerin de ilgisini çeken varlıklardır. “Apar topar kalkmak”, “yüzü kireç kesilmek”, “kendini don gömlek sokağa atmak”, “sabahın körü”, “donup kalmak”, “boğaza yumruk tıkanmak”, “katıla katıla ağlamak”, “yamru yumru olmak”, “gözü yola dikmek”, “hiç gözümde yok”, “ağza lokma koymamak”, “içim sıkılmak”, “çocuk işi”, “bir iki lokma bir şey yemek”, “gözleri dolmak”, “yel gibi geçmek”, “göz etmek”, “üzerinden büyük bir ağırlık kalkmak”, “hüngür hüngür ağlamak”, “Oğlan dayıya kız bibiye çeker. ” gibi, buraya bir kısmını aldığımız deyimler ve güzel ifadeler, çocukların dil gelişimleri açısından önem taşımaktadır. Biliyoruz ki edebî metinlerde, öğreticilik kadar toplumsal değerlerimizle ilgili duyarlılık kazandırmak da önem taşımaktadır. Hikâye bu açıdan da başarılı kabul edilebilir.

SONUÇ

Görüldüğü gibi birçok okuma yöntemleri gibi “Olay Çizgisi Odaklı Okuma Yöntemi” de metni daha iyi anlama ve çözümleme konusunda işimizi kolaylaştırmaktadır. Yukarıda, çocukların okuma sürecinde karşılaşılabilecekleri muhtemel zorlukları saydıktan sora, bu okuma yöntemiyle sayılan zorlukların kolaylıkla nasıl çözüme kavuşturulduğu Yıldız Tozu hikâyesi üzerinde uygulamalı bir şekilde gösterilmeye çalışıldı. Bu nicel çalışma aynı zamanda edebî metinlerden estetik bir zevk almayı kolaylaştırdığından önem taşımaktadır. Yöntemle ilgili yapılacak bir alan araştırması ve deneysel çalışmalar ayrı bir incelemenin konusu olacağından biz burada yöntemle ilgili teorik alt yapı hakkında bilgi verip bunu bir hikâye üzerinde uygulamayı yeterli gördük. Ayrıca bu yöntemin, hikâyeye göre daha hacimli ve olaylar açısından daha karmaşık bir yapı arz eden romanlar üzerinde de uygulanması benzer bir sonucu ortaya çıkaracağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Akyol Hayati (2006), Türkçe Öğretim Yöntemleri, Kök yayıncılık, Ankara
Kavcar Cahit (1999), Edebiyat ve Eğitim, Ankara, Engin Yayınevi

- Kavcar Cahit, Sedat Sever, Ferhan Oğuzkan (2003), *Türkçe Öğretimi, Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin*, Engin yay., Ankara
- Kutlu Mustafa (2004), *Yıldız Tozu*, Erdem yayınları, İstanbul
- Moran Berna 2008, *Edebiyat Kuramları ve Eleştiri*, İletişim Yayınları, İstanbul
- Okay Orhan (1990), *Sanat ve Edebiyat Yazıları*, Dergâh yayınları, İstanbul
- Sever Sedat (2007), *Çocuk ve Edebiyat*, Kök yayıncılık, Ankara
- Şirin Mustafa Ruhi (2007), *Çocuk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış*, Kök yayıncılık, Ankara

EK: Yıldız Tozu, Mustafa Kutlu

Yaz gecesi.

Berrak bir yaz gecesi. Yıldızlar gök yüzünden yere inmiş sanki. Sanki elini uzatsan tutulacak gibi.

Kardeşim Kenan'la damda yatıyoruz.

Sırt üstü yatmış yıldızlara bakıyoruz.

Hiç konuşmuyoruz.

Gece kuşları kesik kesik ötüyor. Arada bir uzaklardan köpek sesleri geliyor.

Kenan aniden;

- Abi!
- Hı !
- Gökte herkesin bir yıldızı varmış diyorlar doğru mu?
- Bilmem, doğrudur belki.
- Benim yıldızım hangisi acaba?
- Ohoo... Milyonla, milyarlarca yıldız var, ne bileyim ben!
- Olsun ben birini seçmek istiyorum, sen de seç.
- Hadi seçelim

Kenan'a yıldızlardan söz açıyorum.

Okulda öğrendiğim bilgileri bir bir sıralıyorum. Bak şu ters cezve biçiminde olan Küçük Ayı, onun yanındaki Büyük Ayı diyerek ve onun "Hani, hani, hangisi?" demelerine aldırılmayarak bilgiç bilgiç konuşuyorum.

Kenan henüz okula gitmiyor, seneye inşallah. Sonunda bir parlak yıldız seçiyor.

- Bu benim yıldızım işte! Diyor.

Tam Keşiş Dağı'nın tepesine doğru sarkan yıldız.

Yerini belliyoruz. Ben de bir yıldız seçiyorum, saçmalık ama olsun, o daha çocuk.

Derken bir yıldız kayıyor.

Ardından ışıklı bir iz bırakarak gözden kayboluyor. Kenan heyecanla;

- Abi bak biri kaydı. Kayıp kayboldu. Yıldızlar nereye gidiyor böyle?
- Onu bilmiyorum ama! . . .
- Ama!
- Bir yıldız kayarsa, derler ki o yıldızın sahibi ölmüştür.
- O anda mı?
- Evet.

Kenan üzülüyor, yüzünü bana dönerek;

- Bakmayalım abi. Hani olur ya, yine kayar belki.
- Peki, bakmayalım

Dayım geldi.

Dayım Almanya'dan geldi ve bana bir bisiklet, Kenan'a da top getirdi.

Dayım benim küçüklüğümü biliyor, Kenan'ı hiç görmemiş. Dayım Almanya'ya gideli çok oluyormuş. Çoktandır gelmiyormuş. Şimdi izne geldi. Geldi ve evimiz şenlendi. Ama hemen

dönecek. İzni çok kısa imiş. Dayım beni kucağına aldı, şöyle havada bir çevirdi, yüzü kızardı, nefesi daraldı.

- Ulan amma amma büyümüşsün be kerata! dedi.

Dayımın elini öptüm, teşekkür ettim.

Dayım Kenan'ın da saçını okşadı, anneme işaret ederek;

- Vay be, tıpkı ben! dedi.

Annem: - Ee... Ne demişler, oğlan dayıya kız bibiye çeker

Bizim orada halaya bibi diyorlar.

Hep bir bisikletim olsun istemiştım. Ama biz varlıklı değiliz, alamadı babam. Ben büyürken kasabada bisikleti olan çocuklara imrenir, onların ardı sıra koşar "N'olur bir tur da ben bineyim!" diye yalvarırdım. Vermezlerdi. Bizim kasaba çok küçük, çok az bisiklet var, onlar da memur çocuklarının.

Şimdi benim de bir bisikletim var işte. Hepsini çatlatacağım, hiç kimseyi bindirmeyeceğim. Her gün silip parlatacağım. Zaten yepyeni, gıcır. Kasabanın en güzel bisikleti bu. Kendim bile binmeye kıyamıyorum. Ya düşersen, ya bisiklete bir şey olursa!

Ama dayanamadım, ara sıra binmeye başladım.

Kenan peşim sıra koşuyor;

-Abi beni de bindir, bana da öğret, n'olur! diye yalvarıyor.

Hiç bindirir miyim!

- Olmaz sen daha küçüksün, bacakların yetişmez, git topunla oyna, diyorum.

Ağlıyor tepiniyor.

- N'apıyım topu, ben bisiklete binmek istiyorum! diye mızıldanıyor.

- Hayır, olmaz!

Gitti anneme şikâyet etti, annem bana hak verdi.

Kenan büsbütün aksileşti, ağladı tepindi, sonunda küstü.

Küstü dama çıktı, güvercin uçurmaya daldı.

Oh... Uçursun! Beni rahat bırakın da.

Kasabanın sokaklarında bisikletimle dolaşırken herkes bana bakıyor, çocuklar topluyor, sağını solunu ellemeye kalkıyorlar.

- Brakin lan, dokunmayın pis ellerinizle! diye onları azarlıyorum.

Onların bisikletleri eski püskü. Hem yerli malı. Benimkisi öylemi, Alman malı.

Sade Abdurrahman'a izin verdim.

Geldi bisikletin her yanını yokladı.

- Hayırlı olsun, dedi.

Binmek istemedi, zaten binmesini bilmiyor.

Abdurrahman yetim.

Babası hamaldı sebze halinde. Geçen yıl öldü. Bunlar çok fakir, anası hasta. Abdurrahman okulu bıraktı, bir tartı âleti ile çarşıda dikilmeye başladı. Üç beş kuruş kazanıyor. İyi çocuk, dersleri de çok iyiydi.

Abdurrahman'ın durumuna çok üzülüyorum.

Valla sürmesini bilse bir tur bindirirdim.

*

Dayım gitti.

Tatil çok güzel geçiyor.

Ne derede yüzmeye gidiyorum ne de balık tutmaya. Top sahasına bile yanaşmıyorum. Varsa yoksa bisiklet. İki küçük bayrak aldım. Biri Türk bayrağı, öteki Fenerbahçe bayrağı. Bunları direksiyona takacağım. Ah bir de düdüğ olsa! Bisiklet kornası yani. Zili var ama ne yapayım zili?

Acaba babama söylesem şehirden bana bir bisiklet kornası getirir mi?

Kenan benimle konuşmuyor, hâlâ küs.

Ben bisikletle evden çıkınca damdan sert sert bakıyor. Aslında bu çocuğu bu kadar üzmemek lâzım. Ama ne yapayım? Çok küçük, sözden anlamıyor. Tutsam öğretmeye kalksam, üç gün sonra bırak

ben sürerim diyecek. Dik kafalı. Onu bilmez miyim ben. Hele bir sürmeyi öğrensin, valla hemen sahiplenir, beni bile bindirmez. Hele dursun, hele beklesin biraz. Benim hevesim geçsin biraz. Ama geçeceği yok ki! Geceleri bile rüyama giriyor.

*

Bir gün, sabahın köründe kapı çalındı. Ama nasıl çalınma öyle! Kapıyı çalan sanki evi yıkacak. Bir yandan zile basıyor, bir yandan kapıyı yumrukluyor. Apar topar kalkıp açtı. Abdurrahman. Kireç kesilmiş yüzüyle dikiliyor. Babam:

- N'oldu Abdurrahman, ne var, ne bu telâş? diye sordu.
- Kenan düştü amca, koşun! dedi.

Şaşkınlıkla birbirimizin yüzüne baktık.

- Ne Kenan'ı? Kenan evde değil mi? Kenan'a ne oldu ki?

Babam pijamaları, annem gecelik entarisi üzerine acele bir şey giymiş; ben don gömlek kendimizi sokağa attık. Yolda;

- Nerede? diye sordu babam.
- İleride yol kıyısında, şarampole yuvarlanmış, dedi Abdurrahman.

Babam annem o kadar hızlı koşuyor ki biz Abdurrahman'la geride kaldık. Onlar köşeyi dönmüş gözden kayboldular. Ben Abdurrahman'a;

- Kenan sabahın köründe dışarıda ne arıyor? dedim. Abdurrahman yüzünü yere çevirdi.
- Bisikletini almış, sürmüş, yokuş aşağı gidince duramamış, şarampole düşmüş. Ben işe giderken gördüm. Kendi bi yanda bisiklet öbür yanda, başı kanıyordu galiba, diye nefes nefese anlattı.

Biz olay yerine varmadan annemle babam köşede göründüler. Babam Kenan'ı kucağında taşıyor. Kenan'ın başı babamın kolu üzerinden sanki cansız gibi aşağıya sarkıyor, annem dizlerini döverek;

- Gitti oğlum, gitti! diye ağlıyor. Babam önümüzden geçerken;
- Git babaannene haber ver, biz sağlık ocağına gidiyoruz, merak etmesin, dedi.

Orada öylece Abdurrahman'la beraber sanki donup kalmıştık. Neden sonra Abdurrahman omzuma dokunarak;

- Üzülme, belki sadece bayılmıştır, dedi.

Boğazıma bir yumruk tıkanmış, sanki yumruğu çekseler katıla katıla ağlayacağım, ama olmuyor, gözyaşları sessizce boşalıyor. Abdurrahman da ağladı. Kolunu omzuma doladı.

Sağlık Ocağı'nda doktor yok. İki ebe bir hemşire. Bunu hemen şehre hastaneye yetiştirin, demişler. Bir cip bulup gitmişler. Babaannem pencerenin önüne çöktü, gözünü yola dikti Sürekli dua ediyor. Komşular geldi, biz çıktık.

Abdurrahman'la gidip bisiklete baktık. Yamrı yumru olmuş, direksiyon eğrilmiş, lâmba kırılmış. Amaan hiç güzümde yok! Yine de çeke çeke eve getirdik, avlunun bir köşesine dayadık.

Ah Kenan ah! Neden yaptın bunu?

Ama suç bende. Keşke onu da bindirseydim, o da hevesini alsaydı. Hem o zaman bu iş olmazdı. Suç bende.

Ağzıma lokma koymadım. Ayvanda oturup kaldım. Gözlerim bisiklette. Lânet olsun! Ya Kenan'a bir şey olursa! Ya ölürse kardeşim!

İçim nasıl sıkılıyor. Artık ağlayamıyorum. Ne yapсам acaba? Şehirden bir haber gelse. "Kenan iyi, bir şeyi yokmuş." diye bir haber gelse...

Dama çıkıp güvercinlere yem attım. Vakit geçsin diye kümesi temizledim, sularını tazeledim. Kenan'ın bir eski tahta arabası vardı, oyuncak. Tekerleği kırılmış, o da bir yana atmış. Ona yeni bir tekerlek kestim, yerine taktım. Güzel oldu. Ama Kenan bununla oynamaz ki çocuk işi. O artık büyüdü. Seneye okula gidecek. Babaannem ayvandan seslendi.

- Evlâdım, gel bir iki lokma bir şey ye! falan dedi.
- Karnım tok benim, diye cevapladım. Damdan aşağı inmek istemiyorum, o bisikleti bir daha görmek istemiyorum.

Akşam oldu, haber yok. Komşular çorba getirdi babaanneme, haber sordular, haber yok. Ben hâlâ damdayım. Sonra aniden indim. Bir koşu bisikletin yanına gittim. Direksiyona asıldım, biraz düzeldi. Öyle yürüye yürüye Abdurrahmangilin evine kadar geldim. Abdurrahman şaşırıldı.

- Ne var? dedi. Bir haber aldınız mı?
- Yok, dedim.
- Eee, dedi.
- Bu bisikleti sana getirdim, enişten tamirci, belki düzeltir, dedim.
- Yok ya, o ne anlar?
- Olsun, dedim. Ben bunu sana veriyorum. Abdurrahman;
- Ama nasıl olur, tamir ettirip binersin, dedi.
- Yok yok, dedim. Ben artık bu bisiklete binemem, senin olsun, dedim. Dedim ve gözlerim yine doldu. Artık konuşamazdım. Abdurrahman'ı orada, eşik üzerinde şaşkın bırakıp kaçar gibi uzaklaştım.

Gelip yine dama çıktım. Sırt üstü uzanıp gözlerimi Keşiş Dağı'nın üzerinde parlayan yıldızla diktim. Kenan'ın yıldızı bu, birlikte seçmiştik. Yıldızla baka baka geçen günleri düşündüm. Geçen yazı. İrmakta tuttuğumuz balıkları. Aşağı mahalleyi 6 – 2 yendiğimiz maçı.

Yıldız kaydı.

Yıldız kayıp düşmeye başladı.

Kenan'ın yıldızı kayıyor.

Kenan ölüyor.

Allah'im, Allah'im! Kenan ölüyor mu?

Fırladım, bir gözüm yıldızda. Ardından ışıklı bir iz bırakarak yaklaşıyor. Mısır tarlalarını ötesine Sultan Çayırı'na doğru düşüyor.

Damdan fırtına gibi indim. Ayaklarım çıplak. Koşmaya başladım. Kasabanın sokaklarını yel gibi geçtim. Bir gözüm yıldızda. O düşüyor, ben koşuyorum. Kasabadan çıktım, mısır tarlalarına daldım. Mısır gövdelerinin boyu boyumdan uzun, yaprakları koşarken yüzümü dalıyor. Yıldızı göremiyorum, yıldız ne oldu?

Tarlardan çıktım, çayırın kenarına vardım. Ortalık gündüz gibi aydınlanmış, mavi yeşil garip bir aydınlık. Su dibi, deniz dibi gibi.

Yıldız geliyor.

Çok şükür ağır ağır iniyor.

Bir uzay gemisi gibi ışıklar saçarak iniyor. O indi, ben gittim; o indi, ben gittim. Çayırın ortasına ulaştım.

Yıldız geldi, geldi, geldikçe parladı, parladıkça ufaldı, ellerimi uzattım. İki avucumu açtım, yıldız gelip ellerime kondu. Bir rüyada karşılaşmış gibi konuşmaya başladık.

- Sen Kenan'ın yıldızısın değil mi?
- Evet.
- Hoş geldin, nasılsın?
- İyiyim ama düştüm işte, kaydım.
- Olsun, ben de koşup tuttum seni.
- Teşekkür ederim. Az daha geç kalsaydın yere çakılacaktım.
- Ne kadar hafıfsin sen böyle, yıldızlar neden kayıyor?
- Her varlığın bir ömrü var, ömür bitince ışık tüketiyor.
- Ama ben seni tuttum, bak hâlâ parlıyorsun.
- Öyle, demek ki vakit tamam olmadı.
- Peki şimdi ne yapacağız. Seni böyle hep avucumda tutmam ki!
- Kolay. Bak ne yapacaksın?
- Ne yapacağım?
- Beni biraz yukarı kaldır, sonra bütün gücünle “Ya Allah! Bismillah!” deyip üzerime doğru üfür.

Kollarımı yukarı doğru kaldırdım, yıldız avucumda. Avucumdaki yıldızla doğru;

- Ya Allah! Bismillah! diye bağırp bütün gücümle üfürdüm.

Bir tüy gibi havalandı, sonra hızlandı, ışık hızı ile gökyüzüne doğru gitti, eski yerine ulaştı, oradan bana sanki bir göz etti, sanki teşekkür etti.

Vay be!

Kenan'ın yıldızı gene Keşiş Dağı'nın üzerinde, yine eskisi gibi parlıdayıp duruyor. Üzerimden büyük bir ağırlık kalkmıştı. Yıldıza el salladım sonra bir neşeli ıslık tutturdum, geldiğim yoldan sallana sallana geri döndüm. Eve vardığımda kapının önü kalabalıktı. Bir cip vardı ve Kenan yine babamın kucağındaydı. Heyecanla atılıp yanlarına ulaştım. Kenan iyileşmiş, gülüyordu.

- Çok kötü düştüm abi, dedi.

Boynuna sarılıp bu defa sevinçle hüngür hüngür ağladım. Orada bulunan herkes ağlıyordu. Neden sonra babam;

- Yeter artık! deyip beni Kenan'dan ayırdı. Kalabalık "Geçmiş olsun" diyerek ağır ağır dağıldı.

Tam kapıdan girecekken annem bana döndü ve ellerime işaret ederek;

- Ne oldu ellerine senin böyle? Ben de baktım.

- Ne olmuş, ne var? dedim.

- Sanki yıldız tozu dökülmüş gibi parlıyor. Bembeyaz.

Allah günah yazmaz deyip bir yalan attım.

- Hanife halanın samanını taşıdık, ondandır, dedim. Nereden çıktıysa omuz başımda Abdurrahman peyda oldu.

- Evet, saman indirdik, diye beni destekledi.

Kimsede ellerimle uğraşacak hâl kalmamıştı. Herkes tatlı mutlu bir yorgunlukla eve girdi. Dışarıda Abdurrahman'la ben kalmıştık.

- Kenan iyi, dedim ona. Hiçbir şeyi yok.

- Biliyorum, dedi. Şehirden gelen cipi o karşılamış. Başımı kaldırıp Keşiş Dağı'nın üzerine doğru sarkmış yıldıza baktım. Dalmışım. Abdurrahman;

- Geç oldu, ben gideyim, dedi.

- Sağ ol, dedim. Yarın görüşürüz. Abdurrahman duraksadı, ellerime baktı, dayanamayıp sordu;

- Ellerine ne oldu? Gülümsedim.

- Bir gün anlatırım sana.

- Söz mü?

- Söz.

Mustafa Kutlu, Yıldız Tozu, Erdem yayınları, İstanbul 2004

**EVENT LINE FOCUSED STORY READING METHOD,
ON YILDIZ TOZU
Mehmet ÖZDEMİR
EXTENDED ABSTRACT**

Introduction

The difficulties that are encountered during reading, then understanding the texts which are based on such is a known fact. In this regard, various methods have been developed for the analysis of such texts. The goal of these methods of analysis and comprehension of the text by the reader.

The basic challenges faced by the reader and the students are:

1. To summarize the content of the text
2. To identify the narrator, if there is one
3. To understand the story, novel and, fable times
4. To identify the topic
5. To find the main idea
6. To find secondary ideas in the text
7. To know the characters in the text and define their relationships
8. Solve the plot event of text
9. To realise the literary value of the expressions and language

usage

Most dictionaries agree that the major purpose of reading should be the construction of meaning -- comprehending and actively responding to what is read. In this article we will talk about the "Event Line Focus" (olay çizgis) reading method, the above-mentioned challenges, and the text contains a few point solutions to understand it's importance. .

Method

The "Event Line Focused" method of reading in the text of the events - after accepting a starting zero-point - a line based on its representation on. Turns back on a line with respectively detected events, shows the weave of the text event. so that this method provides the essential amenities in recognition of main idea, the side thoughts and heroes.

In addition, some texts, the chronology of events is replaced by the intervention of the author. This method also makes it easier to understand the text chronologically. In this respect, this method, Mustafa Kutlu "Yıldız Tozu" by the story, except when applied to zero-point and end the story with flashbacks twenty-two events are determined the students must write these 22 events respectively to avoid the difficulty to extract a summary. The story by looking at the most important event, "subject" of the "brotherly love", the main idea:"

Brother's love is superior to the love of cycling. Any toys can not be more important than the brother”.

Results

All this work shows that "Event Line-Focused Reading" method, provides a better understanding of the text, for example: “making it easier to solve the problems if there are any presented in the text. Although the application of a quantitative study done on this story, the differences in the method tried to put forward

Key words: Event Line, Reading, Story Analysis, Mustafa Kutlu, Yıldız Tozu